

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: J. M.
zastoupen JUDr. Petrem Kocurem, advokátem
sídlem Osvobození 829, 735 14 Orlová

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 4. 2022, č. j. X, o invalidním důchodu,
takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 29. 4. 2022, č. j. X, **se ruší** a věc **se jí vrací** k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náklady řízení k rukám advokáta JUDr. Petra Kocura ve výši 5 229 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Podstatou věci, je nesouhlas žalobce s posouzením stupně jeho invalidity, pročež se žalobce domnívá, že jeho pracovní schopnosti poklesla nejméně o 35%.

2. Konkrétně se žalobce domáhá přezkumu v záhlaví specifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 11. 1. 2022, č. j. X, jímž podle § 56 odst. 1 písm. a) a podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), od 8. 2. 2022 odňala žalobci invalidní důchod, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) Karviná ze dne 3. 1. 2022 poklesla žalobci z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost pouze o 25%.

II. Relevantní skutková zjištění

3. V roce 2017 byl žalobci s účinností od 9. 1. 2017 přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
4. Dne 3. 1. 2022 byl v rámci kontroly invalidity posouzen zdravotní stav žalobce lékařem OSSZ Karviná se závěrem, že u něho již nejde o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudkový lékař stanovil pokles pracovní schopnosti žalobce ve výši 25% dle kapitoly IV., položky 2b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Na základě tohoto posudkového hodnocení byl žalobci invalidní důchod odňat.
5. Proti uvedenému rozhodnutí brojil žalobce námitkami. V řízení o námitkách přezkoumal dne 5. 4. 2022 zdravotní stav žalobce lékař České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) Ostrava, podle jehož posudku rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce bylo postižení uvedené v kapitole IV., položce 2b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 25%. Zánik invalidity stanovil dnem 3. 1. 2022. O námitkách žalobce rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím.

III. Žaloba

6. V žalobě doručené zdejšímu soudu dne 22. 6. 2022 žalobce namítal, že od roku 2017, tj. od doby přiznání invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně došlo k dalšímu zhoršení jeho zdravotního stavu, který je dlouhodobě nepříznivý. Podle žalobce je posouzení jeho invalidity chybné.

IV. Stanovisko žalované

7. Ve vyjádření ze dne 4. 7. 2022 žalovaná za dosud zjištěného skutkového stavu setrvala na svých závěrech z rozhodnutí ze dne 29. 4. 2022. S ohledem na námitky žalobce navrhla důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen „PK MPSV ČR“) v Ostravě, která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

V. Jednání soudu

8. U jednání soudu dne 30. 9. 2022 žalobce setrval na závěrech ohledně jeho nepříznivého zdravotního stavu a navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení, neboť měl za to, že v řízení bylo prokázáno, že je nadále invalidní s ohledem na pokles pracovní schopnosti o 35%.

VI. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s.ř.s. v mezích žalobních bodů.
10. Dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Krajský soud předně shrnuje relevantní právní úpravu dopadající na souzenou věc.
12. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejmeně o 35%.
13. Podle § 39 odst. 2 téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejmeně o 35%, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejmeně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejmeně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
14. Soud předesílá, že rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti.
15. Posudek posudkové komise MPSV pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s.ř.s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).

16. Náležitosti posudku přitom upravuje v § 7 vyhláška o posuzování invalidity. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
17. Jelikož rozhodnutí soudu je v případě, kdy se jedná o dávku důchodového pojištění podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem občana a jeho dochovanou pracovní schopností, závislé především na odborném lékařském posouzení, jak již bylo konstatováno shora, vyžádal krajský soud odborný lékařský posudek PK MPSV ČR v Ostravě, která je k podání tohoto posudku povolána přímo ze zákona podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ.
18. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností interního lékařství. Posudek obsahuje všechny výše vyjmenované náležitosti a vyhovuje podmínkám úplnosti a přesvědčivosti. Krajský soud též konstatuje, že se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila, přičemž posudek nevzbuzuje žádné závažné pochybnosti.
19. Z citovaného posudku krajský soud zjistil, že komise vycházela při jeho vypracování z celé zdravotní dokumentace praktického lékaře žalobce, MUDr. V. K., jakož i z lékařských nálezů specifikovaných na str. 2 posudku.
20. Rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí 29. 4. 2022 představuje dle posudkové komise „diabetes mellitus na inzulinu a PAD nedostatečně kompenzován, s nutností navýšení inzulinové dávky a PAD, a s některými vedlejšími komplikacemi v progresi“, což odpovídá zdravotnímu postižení předpokládanému v kapitole IV., položce 2c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro něž posudková komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti z rozmezí 30-45% téměř ve střední hranici, tj. 35%.
21. Pokles pracovní schopnosti u žalobce činil 35%, přičemž závěr jednoznačně vyplývá z citovaného posudku PK MPSV ČR, o jehož úplnosti, správnosti a přesvědčivosti nemá krajský soud důvodu pochybovat. Posudková komise posuzovala zdravotní stav žalobce ve

složení z posudkového lékaře a dalšího lékaře – internisty, tedy lékaře z oboru nemoci, která je uznávána jako dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce.

22. Posudková komise svým posudkovým závěrem hodnotila zdravotní stav žalobce odlišně od lékaře OSSZ Karviná i ČSSZ Ostrava s poukazem na skutečnost, že některé diabetické komplikace diabetu u žalobce jsou již předvídatelné, včetně možné progresy (např. v roce 2017 – 2018 se jednalo již o diabetickou polyneuropatii DKK středního stupně, též byla popsána diabetická retinopatie.)
23. Posudková komise ovšem dodala, že se doposud nejedná o postižení těžké – velmi těžké, tj. odpovídající položce 2d a 2e přílohy k citované vyhlášce. Nejedná se totiž o zdravotní postižení s plně rozvinutými všemi komplikacemi, s těžkým smyslovým či motorickým deficitem či s interní polymorbiditou v terminálním stupni nemoci.
24. Dle názoru krajského soudu byl posudek PK MPSV ČR vypracován pro účely přezkumného soudního řízení dostatečně přesvědčivě a úplně a krajský soud nemá důvody s jeho závěry jakkoliv polemizovat.
25. Jelikož žalobce k datu 29. 4. 2022 splnil zákonné podmínky invalidity prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., žalovaná pochybila, pakliže napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 11. 1. 2022.

VII. Závěr a náklady řízení

26. V řízení před krajským osudem bylo prokázáno, že se u žalobce k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, t. j. ke dni 29. 4. 2022, jednalo o první stupeň invalidity, krajský soud proto v souladu s § 78 odst. 1 s.ř.s. napadené rozhodnutí žalované pro vady řízení zrušil a věc jí vrátil dle odst. 4 téhož ustanovení k dalšímu řízení. Soud připomíná, že žalovaná je v průběhu dalšího řízení vázána právním názorem krajského soudu, tedy, že žalobce je nadále invalidní, přičemž se u něj jedná o invaliditu prvního stupně bez přerušení.
27. V řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, jemuž v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud žalovanou zavázal k náhradě nákladů řízení žalobci podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), ve výši 3 000 Kč za tři úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, písemné podání ve věci samé, účast u soudního jednání dne 30. 9. 2022) podle § 9 odst. 2 advokátního tarifu; a dále ve výši 900 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů za tři úkony právní služby ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu; také náhradu za ztrátu času v celkové výši 200 Kč dle § 14 odst. 3 advokátního tarifu a cestovné osobním automobilem registrační značky 1TS 3932 o spotřebě 6 l/100 km (Natural 95) z Orlové do Ostravy a zpět (celkem 30 km) ve výši 221,1 Kč v souladu s vyhláškou č. 511/2011 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad. To vše navýšeno o daň z přidané hodnoty v zákonné výši. Celková náhrada nákladů řízení představuje tedy částku 5 229 Kč. Všechny

tyto náklady žalobci podle obsahu spisu prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud žalovanou k jejich zaplacení zavázal k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“) ve spojení s ustanovením § 64 s.ř.s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 o.s.ř., neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 30. září 2022

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně